

Placówka "Estezet"
L.dz. 1186 /44
New York 17.XI.44.
Raport wojskowo-prasowy
z Argentyny.
Zr. Plac. Salvador.

1186

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N.W.
/ przez Szefa Wydz. Wyw./

Przedstawiam w załączeniu raport
wojskowo-prasowy z prasy argentyńskiej za czas od
20-go do 31-go października 1944r., opracowany na
podstawie meldunku Placówki "Salvador.

Kierownik Placówki

Załącz. 2.

Maracz

357

RAPORT WOJSKOWO - PRASOWY

za czas od 20-go do 31-go października 1944r.

T R E S C :

- I. WIADOMOSCI WOJSKOWE
 - 1. Ocena sytuacji na froncie wschodnim
- II. DOWODCY I WOJSKA
 - 1. Gen. Guderian
- III. SYTUACJA W NIEMCZEGH:
 - 1. Ogólna sytuacja i nastroje
 - 2. Gospodarcze znaczenie utraty Francji
 - 3. Przemysł hutniczy
 - 4. Przemysł aluminiowy
- IV. SYTUACJĄ W AUSTRII:
 - 1. Ogólne nastroje
 - 2. Uprzemysłowanie Austrii
 - 3. Nastroje wśród robotników
- V. SYTUACJA W NORWEGII
 - 1. Nastroje w "Nasjonal Samling"
- VI. R O Z N E :
 - 1. Sytuacja gospodarcza Francji.

I. WIADOMOSCI WOJSKOWE

1. Ocena sytuacji na froncie w s c h o d n i m . Operacja uderzeniowa na Prusy Wschodnie uzależniona jest od wyników akcji przeciwko Kłajpedzie. Tylko bowiem całkowita okupacja tego regionu może wyeliminować niebezpieczeństwo, zagrażające uderzającym oddziałom od strony północy.

Dlatego też siły sowieckie, biorące udział w tej operacji, podzielone były na 3 grupy:

- a/ grupa posuwająca się w stronę Kłajpedy;
- b/ grupa atakująca w kierunku Królewca, posuwająca się z linii Kalwarja-Szyrwinty wzdłuż toru kolejowego idącego z Kowna;
- c/ grupa, skoncentrowana pomiędzy Serockiem a Nowogrodem, której celem miał być przypuszczałnie Gdańsk.

Zadaniem sił, skoncentrowanych pod Warszawą, ma być, według wszelkiego prawdopodobieństwa, związanie znacznych sił niemieckich i uniemożliwienie przerzucenia ich na północ.

Istota planów dowództwa sowieckiego sprowadza się do wzięcia sił niemieckich w dwa ognie: przez akcję frontalną sił, uderzających w kierunku Królewca oraz akcję oskrzydłającą oddziałów, operujących od południa od Narwi.

Jest to akcja uderzeniowa na wielką skalę, w której bierze udział przypuszczałnie ok. 2 milionów żołnierzy.

Odnosi się wrażenie, że jest to operacja albo spóźniona, albo przedwczesna.

Operacja jest spóźniona o ile chodzi o warunki klimatyczne, gdyż w końcu października i na początku listopada pod tą szerokością geograficzną zaczynają już padać pierwsze śniegi.

Operacja jest przedwczesna, o ile dokonana została li tylko pod presją Aljantów celem złżenia ich sytuacji na froncie zachodnim. W tym przypadku obok niewłaściwego wyboru terminu, na wynikach operacji może zaważyć ujemnie brak odpowiedniego przygotowania.

Za tą ostatnią hipotezą przemawia wiadomość o ukazaniu się na północ od Warszawy /to zn. w sektorze oskrzydleniowym/ wojsk niemieckich, które dotarły tam forsownymi marszami.

Uderzenie sowieckie na Prusy Wschodnie stanowi ogniową próbę sił zbrojnych Rzeszy Niemieckiej, która pozwoli na miarodajną i definitywną ocenę ich wartości.

/CABILDO z dnia 22.X.1944 - płk.Gomez -Zródło proniemieckie/.

Rosyjscy komentatorzy wojskowi sądzą, że główne uderzenie gen. CZERNIAKOWSKIEGO, operującego w Prusach Wschodnich, pójdzie w kierunku na Wystruń i Królewiec pomiędzy Gołdapem a Gąbinem, oskrzydłując w ten sposób od północy jeziora mazurskie.

To główne uderzenie zostanie prawdopodobnie skoordynowane z natarciem od północy, wychodzącym z linii rzeki Niemna, oraz od południa, z przyczółka mostowego nad Narwią.

Komentatorzy niemieccy wskazują na znaczne zmasowanie wojsk sowieckich nad Narwią, na odcinku Łomża-Różany-Serock. Głównym celem tego zmasowania zdaje się być Gdańsk.

/CABILDO z dnia 25.X.1944 - ag. SADRA - Sztokholm - Zródło
proniemieckie/.

II. DOWÓDCY I WOJSKA

1. Generał Hans Guderian, obecny szef niemieckiego sztabu głównego, był pierwszym, który podczas Anschlussu wkroczył na terytorium Austrii. Szefem jego był gen. LUTZ, twórca niemieckiej armii pancernej.

Od sierpnia 1939 roku do października 1941, GUDERIAN był najbardziej reklamowanym przez niemieckie radio i prasę dowódcą. Szawa jego runęła nie tylko z powodu załamania się operacji niemieckich pod Moskwą, lecz również dlatego, że okazał się on "politisch unzurverlässig", gdyż wyrażał się pogardliwie o nazistach. Uważał się on za członka starej kasty oficerskiej i nie pragnął należeć do szybko awansującej "młodej generalicji" Hitlera.

Gdy w Sportpalast w Berlinie udekorował on z polecenia Hitlera zasłużonego majstra fabryki czołgów, wykonał polecenie to z godnością, jednakże w godzinę potem w biurze swoim, znajdującym się przy ulicy Ferbellinerplatz wybuchnął gniewem, krzycząc w obecności licznych oficerów, że "...ci nazisci myślą, że wyciągną wóz z błota, gdy każdemu kto krzyczy "heil!" medal przyczepią!..."

Jeszcze bardziej gwałtowna była reakcja GUDERIANA, gdy dowiedział się on o nominacji ZEITZLER'A szefem sztabu głównego. Krzyczał on wówczas na całe biuro: "Co? Generał nazistowski ZEITZLER szefem sztabu głównego? Nie do uwierzenia!..."

W zreorganizowanym sztabie głównym HITLERA odgrywają obecnie główną rolę "mordercy z SS", jak na przykład mianowany generał-porucznikiem "bandyta wiedeński" FITZTHUM.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 30.X.1944/.

III. SYTUACJA W NIEMCZECH

1. Ogólna sytuacja i nastroje.

Korespondent szwedzkiego dziennika "AFTONBLADET" podaje z Berna szwajcarską wiadomość, że woda wyrzuciła na szwajcarski brzeg jeziora Bodeńskiego flaszkę, zawierającą następujący list jakiegoś Niemca:

"Pozdrawiam piękną Szwajcarję i ostrzegam Was: zachwujcie czujność. Tutaj zmusza się już ludzi w wieku do lat 75 do pracy i żąda się od nich, ażeby pracowali po 12 godzin dziennie, albo i więcej.

Ja nie mogę i nie chcę już dłużej współpracować. Jestem chory z głodu. Całą młodzież hitlerowską należy wytepić, gdyż do niczego nie jest zdatna, a Bóg pokarze tych, którzy na karę zasługują.

Mam 18 wnuków, ale wszystko to są łobuzy, którzy tylko przysparzają trosk swoim rodzicom.

Kochani Szwajcarzy, uważajcie na swoje dzieci, ażeby nie wpadły w ręce takich złoczyńców, jak nasze dzieci.

Obecnie mam tylko jedno pragnienie - umrzeć."

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 21.X.1944/.

2. Gospodarcze znaczenie utraty Francji, Belgii i Holandji.

FRANCJA- W 1944 roku rząd PETAIN'A zobowiązał się dostarczyć Niemcom następującej ilości środków żywności:

Pszenica	-	800.000	tonn
Owies	-	500.000	"
Kartofle	-	400.000	"
Mięso	-	230.000	"
Ser	-	100.000	"
Siano i skoma	-	850.000	"
Tłuszcze	-	25.000	"
Wino		3.500.000	hl.

Produkty przemysłowe Rzesza sprowadzała z Francji następujące:

Samochody, silniki, lokomotywy, części składowe samolotów, maszyny, aparaty, tkaniny, produkty chemiczne itp.

Surowce:

Węgiel, ruda żel. bauxyt i in.

Belgia i Holandia zaopatrywały Niemcy w broń, amunicję, materiały wybuchowe, instrumenty optyczne i precyzyjne, diamenty przemysłowe, stal, żelazo, węgiel i tp.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 23.X.1944/.

3. Przemysł metalurgiczny. Czasopismo fachowe "STAHL und WIRTSCHAFT" podaje, iż zarząd organizacji "VEREIN DEUTSCHER EISENHUETTENLEUTE" opracował plan standaryzacji wysokich pieców w niemieckim przemyśle hutniczym.

Przewidziany w planie piec standartowy /Einheitshochofen/ o 750 mtr. sześć zawartości użytecznej odpowiada t.zw. "Tausend-Tonnen-Ofen", który jest obecnie bardzo rozpowszechniony w Zagłębiu Ruhry.

Oblicza się, że ów "Einheitshochofen" potrafi wyprodukować dziennie z bogatej rudy 700 do 800 tonn surowki, zaś z biednej rudy, jak naprz. "minette" - 300 do 400 tonn.

Powiększenie wydajności tego pieca ma się osiągać nie drogą powiększenia jego wysokości, jak się to praktykuje w Rosji i w Stanach Zjednoczonych, lecz drogą rozbudowy wszerez.

W porównaniu ze stosowanymi dotychczas metodami, piec standartowy ma zapewnić uproszczenie produkcji o oszczędności surowca: 43% żelaza i 27% węgla kamiennego.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 28.X.1944/.

4. Przemysł aluminiowy. "ALUMINIUM INDUSTRIE A.G." /AIAG/ - naczelna niemiecka organizacja w danej dziedzinie - wykracza swoim zasięgiem poza granice Rzeszy. Główna jej kwatera znajduje się w NEUHAUSEN, w Szwajcarii.

Firma ta osiągnęła zawrotne zarobki podczas wojny poprzedniej

oraz obecnej. Kontroluje ona całość procesów gospodarczych danej branży, od produkcji surowca aż do sprzedaży gotowych wyrobów.

"AIAG" kontroluje następujące firmy zagranicą:

"SOCIETA ALUMINIO VENETO ANONIMA", założona we Włoszech w 1926 roku, której zakłady mieszczą się w PORTO MARGHERA obok Wenecji;

"ALLIANCE ALUMINIUM Co" w Bazylei, założony w 1931 roku. Zadanie tej instytucji polega na kontrolowaniu produkcji i na sprzedaży pod kierownictwem "AIAG".

W Niemczech z "AIAG" związane są następujące firmy:

"A.E.G."

Deutsche Bank

Allgemeine Deutsche Kredit-Anstalt w Lipsku.

Zasięg wpływów "AIAG" rozciąga się na Francję, Belgię, Węgry, Anglię, Hiszpanię, Indje Holenderskie i in.

Specjalne swe przywileje i faktyczny monopol "AIAG" zawdzięcza politycznym stosunkom swoich naczelnych osobistości. W ten sposób osiągnięto tańsze koncesje wodne, ulgi podatkowe, zniżki taryfowe na transport morski i kolejowy, ulgi celne i ochronę celną, oficjalne ceny wojenne, specjalne przywileje w umowach clearingowych i t.p.
/DAS ANDERE DEUTSCHLAND za miesiąc październik 1944r./

IV. SYTUACJA W AUSTRJI

1. O g ó l n a s y t u a c j a. O nastrojach w Austrii świadczy następujący artykuł Gauleitera Baldur von SCHIRACH, które musiały umieścić wszystkie pisma wiedeńskie:

"Uchylający się od wypełnienia obowiązku - oświadcza B.von SCHIRACH - są zawsze dezterami. Kto ucieka z frontu - wzmacnia wroga o jednego człowieka. Dezertery są zdrajcami, a zdrajcy to hołota. Kto uchyla się od służby wojskowej, albo też od pracy, ten pomaga bolszewikom i anglo-amerykańskim Żydom. Uchylający się od walki na froncie zasługuje na śmierć haniebną, a uchylający się od obowiązku pracy na linii bojowej produkcji wojennej zasługuje co najmniej na usunięcie poza nawias społeczeństwa..."
/ARG. TAGEBLATT z dn. 25.X.1944/.

2. U p r z e m y s ł o w i e h i e A u s t r i i. poczyniło olbrzymie postępy od czasu Anschlussu. Fabryki, które zatrudniały po 2.000 robotników, mają obecnie po 100.000 personelu. Ciche doliny alpejskie stanowią obecnie kipiące życiem ośrodki przemysłowe.

Nizina na południe od Wiednia od ATZGERSDORF i INZERSDORF aż do GUNTRAMSDORF i VOESLAU stanowi obecnie jeden zwarty kompleks przemysłowy.

Prawie wszystkie przemysłowe zakłady austriackie złoży się z firmami niemieckimi, a dyrekcja fabryk znajduje się w rękach Niemców z Rzeszy.

Jest rzeczą charakterystyczną, że KONCERN GOERINGA, który założył szereg nowych fabryk i przedsiębiorstw, już w 1943 roku odsprzedał znaczną część swoich zakładów firmom o kapitale prywatnym.
/DAS ANDERE DEUTSCHLAND za październik 1944 r./

3. N a s t r o j e w ś r ó d r o b o t n i k ó w .

Jeden ze starych członków austriackich związków zawodowych, który pracował w stolicy jednego z państw neutralnych jako monter, oświadczył co następuje:

W wielkich fabrykach większość personelu stanowią robotnicy cudzoziemscy. Stosunki pomiędzy nimi a Austriakami są dobre, a nawet koleżeńskie.

Im dłużej trwa wojna, tym więcej młodych robotników, będących prawdziwymi Nazistami, władze wybierają do służby wojskowej, względnie wysyłają poza granice Austrii. W miarę jak ubywa tych ludzi, coraz większego znaczenia nabierają dawni mężowie zaufania związków zawodowych.

Informator wymienił fabryki, które mogą być określone jako "socjaldemokratyczne", inne znów jako "komunistyczne". Nastroje wśród robotników są władzom znane, jednakże Gestapo nie interwenjuje, ażeby nie wywołać niepokoju i ażeby nie wpływać na zmniejszenie produkcji wojennej.

Gdy jednak w takiej czy innej fabryce zaczynają się mnożyć akty sabotażu, lub gdy "zarząd" robotniczy przekracza pewną granicę, Gestapo bierze się do roboty. Część robotników zostaje wówczas wywieziona do fabryk zagranicą, część zaś nierzadko ginie na szubienicy.

/DAS ANDERE DEUTSCHLAND za październik 1944 r./

V. SYTUACJA W NORWEGII

1. N a s t r o j e w ś r ó d c z ł o n k ó w "N a s j o -
n a l S a m l i n g". Dziennik szwedzki "Dagens Nyheter" przytacza wyjątki z organu QUILSLINGA "HIRDMANNEN", który pisał niedawno:

"... Musimy tępić tych członków "Nasjonal Samling", którzy drżą obecnie ze strachu. Znamy ich dobrze: zakażają się oni, gdy radio i prasa donoszą o posuwaniu się Aljantów, i chwieją się, gdy dowództwo niemieckie w komunikatach swoich w sposób trzeźwy i zimny informuje o niepowodzeniach. Najwięksi tchórze wycofują się nawet z "Nasjonal Samling"...

Dziennik szwedzki stwierdza, że "HIRDMANNEN" posiada ważne powody do oburzenia, gdyż setki członków "Nasjonal Samling" nie zgłoszono się ostatnio na kurs przeszkolenia wojskowego, co spowodowało poszukiwanie ich przez policję.

Pismo szwedzkie "VESTMANSLANDS LAENS TIDNING" podaje ze swej strony następujące informacje przybyłego z Norwegii uchodźcy:

"... Ludzie, którzy wstąpili do utworzonej przez

QUISLINGA "Nasjonal Samling", są nazywani przez ludność "stripete", to znaczy "chodzący w odzieży więziennej", gdyż widzi się w nich kandydatów do więzienia.

Ludzie ci, w obliczu nadchodzącego wyzwolenie Norwegii usiłują stworzyć sobie alibi, ponieważ jednak nie mogą być przyjęci do nielegalnych patriotycznych organizacji, zaczęli sami wydawać swój nielegalny organ.

Niektórzy z nich podejmują niebezpieczne akcje przeciwko Niemcom i nazistom norweskim, jednakże ludność uważa, iż nie powinni oni ujść zasłużonej kary..."

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dnia 25.X.1944/.

VI. R O Z N E

1. Sytuacja gospodarcza Francji.

Według ostatnich wiadomości, wydajność przemysłu francuskiego wynosi obecnie 45% wydajności przedwojennej. Głównym powodem spadku produkcji jest deportowanie do Niemiec 2.000.000 specjalistów francuskich, wywiezionych do Rzeszy maszyn i narzędzi, załamanie się systemu transportowego i t.p.

Przed wojną pracowało w przemyśle francuskim ok. 13.000.000 robotników - mężczyzn; wielka część ich znajduje się obecnie w oddziałach "maquis".

W rolnictwie konsekwencją okupacji niemieckiej jest przestawienie produkcji rolniczej na uprawę roślin oleistych, co będzie wymagało pewnego czasu dla ponownego przestawienia się na uprawę zbóż.

Uprawie roślin oleistych było poświęcone ostatnio we Francji 400.000 ha.

/ARGENTINISCHES TAGEBLATT z dn. 23.X.1944/.